

Keskkonnaministri määruse
„Keskkonnaministri 11.09.2019 määruse nr 41 „Arenguriikides kliimapoliitika
eesmärkide saavutamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ muutmise“ eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

Määruse muudatuse eelnõu (edaspidi eelnõu) täpsustab toetuse andmise tingimusi riigi eelarvestrateegia meetmes „Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostöösse“.

Eelnõu ja seletuskirja koostas Keskkonnaministeeriumi eelarve- ja strateegiaosakonna peaspetsialist Kertu Sepp (tel 626 2962, kertu.sepp@envir.ee). Eelnõu ja seletuskirja õigusekspertiisi tegi õigusosakonna jurist Rene Lauk (tel 626 2948, rene.lauk@envir.ee). Keeletoimetaja oli õigusosakonna peaspetsialist Aili Sandre (aili.sandre@envir.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu eesmärk on täpsustada toetuse andmise korda meetmes „Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostöösse“.

Eelnõu koosneb kümnest punktist.

Punktiga 1 muudetakse § 6 pealkirja ja punktiga 2 sama paragrahvi lõiget 1.

Paragrahvi 6 pealkirjas asendatakse sõna „meetme“ sõnaga „taotlusvooru“ ning lõikest 1 jäetakse välja „meetme eelarve“.

Meetme eelarve kinnitatakse riigi eelarve strateegia protsessis. Keskkonnaminister kinnitab käskkirjaga vaid konkreetse taotlusvooru eelarve ning prioriteetsete sihtriikide nimekirja.

Punktiga 3 lisatakse § 12 lõikesse 2 punkt 12¹ ning punktiga 4 jäetakse sama paragrahvi lõikest 6 välja punkt 2.

Paragrahvi 12 lõiget 2 täiendatakse uue punktiga, mille kohaselt loetakse abikõlblikuks ka toetuse saaja, projektipartneri ning sihtriigi partneri üldkulud, mis võivad moodustada kuni 5% projekti abikõlblikest kuludest, ning lõikest 6 jäetakse välja punkt 2, mille kohaselt üldkulud on mitteabikõlblikud.

Üldkulude abikõlblikuks lugemine on levinud praktika nii riiklikes kui ka rahvusvahelistes koostööprojektides ning nende kulude abikõlblikuks lugemisega soovitakse hõlbustada toetuse saaja projekti administreerimist ning soodustada kvaliteetse projekti rakendamise keskkonna tagamist projekti osalistele.

Üldkulud on abikõlblikud, kui need on otseselt seotud projekti tegevustega ning heaks kiidetud projekti kohta tehtud toetuse taotluse rahuldamise otsusega. Üldkulude jaotamine peab toimuma õigel ja erapooletul viisil ning kooskõlas raamatupidamise hea tavaga. Kõik kulud, mille otsene seotus projektiga ei ole üheselt mõistetav, tuleb projekti abikõlblike kulude hulgast välja arvata.

Punktiga 5 lisatakse määrusesse § 12¹ „Üldkulude abikõlblikkuse määramine“.

Paragrahvi 12¹ lõige 1 sätestab, millised projekti raames tehtavad üldkulud on abikõlblikud. Lõikes 3 on kirjeldatud, kuidas peab toetuse saaja projektiga seotud üldkulusid arvestama ning

toetuse taotluses kajastama. Projekti üldkulude arvestamisel kasutatav arvestusmetoodika peab olema erapooletu, õige ja põhinema tegelikel kulutustel. Eelarves kavandatust suuremas mahus üldkulusid deklareerida ei saa. Abikõlblike üldkulude arvestamise metoodika kohta koostab Keskkonnaministeerium toetuse taotlejatele selgitava juhendi.

Punktiga 6 jäetakse §-st 14 välja lõige 3.

Välja jäetakse nõue, mille kohaselt võib toetuse taotleja ühes taotlusvoorus esitada ainult ühe taotluse.

Ülikoolides tegutseb mitu teaduskonda ja instituuti ning ka erinevaid uurimisrühmi on väga palju, mis tähendab, et ülikooli teadus-ja arendustegevus (TA) on väga mitmekülgne. Kliimapoliitika sekkumisvaldkonnad võivad samuti olla erinevad ning TA komponent nendes on muutunud järjest olulisemaks, sest aitab kaasa innovatiivsete ning kõrgema lisandväärtusega toodete ja teenuste tekkimisele. Lõike 3 väljajätmine võimaldab ülikoolidel esitada taotlusi nii teaduskondade kui ka instituutide poolt ning seeläbi suurendatakse pakutavate lahenduste mitmekesisust ning kvaliteeti.

Punktiga 7 asendatakse § 17 lõike 2 punktis 3 sõna „vähim“ sõnaga „vähem“.

Sõna „vähim“ on eksitav, kuna OECD nimekiri DAC List of ODA Recipients sisaldab lisaks vähim arenenud riikidele ka väikese sissetulekuga, madala keskmise sissetulekuga ning kõrge keskmise sissetulekuga riike ja territooriume, mis ei ole küll vähim arenenud riigid, kuid milles nimetatud riigid ja territooriumid on samuti sobivad projekti tegevuste sihtkohana.

Punktiga 8 lisatakse § 19 lõige 3¹.

Paragrahvi 19 lõige 3¹ sätestab, et Keskkonnainvesteeringute Keskus (KIK) võib taotluse läbivaatamise käigus kutsuda taotleja tutvustama projekti ideed taotluse sisuhindajatele ning hindamiskomisjoni liikmetele. KIK võib taotlejat kutsuda projekti ideed tutvustama nii virtuaalselt kui ka füüsiliselt. Projekti idee tutvustamine võimaldab taotlejatel anda projekti ideest parema ülevaate, vastata konstruktiivselt sisuhindajate ning hindamiskomisjoni liikmete küsimustele projekti tausta, sisu, eelarve jms kohta, aidates seeläbi paremini taotlust hinnata.

Punktiga 9 muudetakse §-s 21 eelistuskriteeriumi nr 4 sõnastust.

Paragrahvis 21 nimetatud eelistuskriteeriumi nr 4 nimetus muudetakse järgmiselt: „Projekti mõju võrreldes konkureerivate projektidega“. Eelistushindamise käigus ei hinnata ainult projekti panuse mõju sihtriigi kliimapoliitika eesmärkide saavutamisse, vaid kogu projekti mõju laiemalt.

Punktiga 10 lisatakse § 26 lõige 4.

Projekti abikõlblike üldkulude arvestamise metoodika ning üldkulude kalkulatsiooni esitab toetuse taotleja projekti taotluses. Üldkulude toetuse väljamaksmisel lähtutakse taotluses esitatud kalkulatsioonist ning selliste kulude kohta eraldi kuludokumente väljamaksetaotluses esitama ei pea.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu on kooskõlas Euroopa Komisjoni määrusega (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes.

4. Määruse mõju

Määruse muudatuse rakendamisel on toetuse saajal hõlpsam projekti administreerida ning projektitaotlusi saab selgemalt ja objektiivsemalt hinnata.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, rakendamiseks vajalikud kulud ja rakendamise eeldatavad tulud

Toetuseks kasutatavad summad laekuvad ELi kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikute müügist ja need kajastatakse riigieelarves. Toetuse kogumaht on igal aastal üks miljon eurot ja see on kooskõlas riigi eelarvestrateegiaga. Määruse täitmise korraldamiskulud kaetakse ministereeriumi tegevuskuludest, välja arvatud taotlusvooriga seotud halduskulud, milleks kasutatakse riigi eelarvestrateegia meetme „Eesti panus rahvusvahelisse kliimakoostösse“ vahendeid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu koos seletuskirjaga esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile, Välisministeeriumile, Maaeluministeeriumile ning Haridus- ja Teadusministeeriumile. Eelnõu ja seletuskiri on kooskõlastatud Keskkonnainvesteeringute Keskusega.